

OSALLISTAMIS- JA VIESTINTÄSUUNNITELMA

**liittyen Kemijärven alueelle kaavaltuihin
pumppuvoimalahankkeisiin**

v. 2025-2029

Kemijärven kaupunki

OSALLISTAMIS- JA VIESTINTÄSUUNNITELMA

1. Tavoitteet

- **Osallistamisen tavoitteet:**
  - Lisätä vuorovaikutteisuutta päättäjien ja muiden kuntalaisten kesken
  - Kerätä tietoa ja näkemyksiä päätöksenteon tueksi.
  - Rakentaa luottamusta kaupungin toimintaan.
- **Viestinnän tavoitteet:**
  - Lisätä tietoisuutta pumppuvoimalahankkeista
  - Parantaa ymmärrystä päätöksenteon perusteista.
  - Vahvistaa avointa ja läpinäkyvää viestintäkulttuuria.

2. Kohderyhmät

Sisäiset kohderyhmät ovat muun muassa kaupungin ja tytäryhtiöiden henkilöstö, päätöksentekijät sekä palkatut erityisasiantuntijat.

Pumppuvoimalahankkeiden ulkoisia kohderyhmiä ja sidosryhmiä ovat mm. hankkeiden toteuttajatahot, julkinen sektori, yksityinen sektori, paikalliset yhteisöt, ympäristöjärjestöt, poliitikot, akateemiset toimijat, media ja energiankäyttäjät. Sidosryhmien huomioiminen hankkeen kaikissa vaiheissa parantaa hankkeen hyväksyttävyyttä lopputuloksesta huolimatta.

Alla on eritelty tarkemmin kohde- ja sidosryhmät, jotka liittyvät pumppuvoimalahankkeisiin:

A. Julkisen sektorin toimijat

Maankäytön suunnittelu, kaavoitus ja lupaprosessit:

Paikallisen taloudellisen ja sosiaalisen vaikutuksen arviointi.

Valtion viranomaiset:

Ympäristölupien ja rakennuslupien myöntäminen

Hankkeen soveltuvuus kansalliseen energiastrategiaan.

Hyvinvointialueet:

Vaikutukset julkisiin palveluihin, kuten terveyteen ja turvallisuuteen.

Pelastus- ja turvallisuusviranomaiset:

Turvallisuusstandardien noudattamisen varmistaminen (esim. tulvariskien hallinta).

B. Yksityinen sektori

Sijoittajat ja rahoittajat:

Tahot, jotka rahoittavat hankkeita.

Urakoitsijat ja alihankkijat:

Rakentamiseen ja teknisiin järjestelmiin erikoistuneet yritykset.

Energiateollisuus:

Energian tuotantoa, siirtoa ja varastointia harjoittavat yritykset.

Vakuutusyhtiöt:

Riskienhallinta ja vakuutusten järjestäminen hankkeen eri vaiheissa.

C. Yhteisöt ja paikalliset asukkaat

Läheiset asuinalueet ja kylät:

Paikallisten asukkaiden huolenaiheiden kuuleminen (melu, maisemavaikutukset, ympäristövaikutukset ja ympäristöriskit).

Mahdolliset taloudelliset hyödyt, kuten työpaikkojen lisääntyminen tai kiinteistöverot

Paikalliset yritykset ja yrittäjät:

Alueellinen taloudellinen vaikutus ja mahdolliset liiketoimintamahdollisuudet.

Paikalliset järjestöt ja yhdistykset:

Ympäristönsuojelu, kulttuuriperinnön säilyttäminen ja virkistysmahdollisuudet.

Muut erityisryhmät: nuoret, ikääntyneet, maahanmuuttajat tai muut ryhmät, joilla voi olla erityisiä tarpeita tai näkökulmia.

D. Ympäristö- ja luonnonsuojelutahot

Ympäristöjärjestöt:

Ekologisten vaikutusten arviointi, kuten biodiversiteetin suojelu ja vesistöjen käyttö.

Luonnonvarakeskus ja muut asiantuntijatahot:

Tieteellisten arvioiden ja lausuntojen tarjoaminen ympäristövaikutusten arvioinnissa.

Vesistöjen käyttöön liittyvät toimijat:

Kalastajat, veneilyseurat ja muut vesistöjen hyödyntäjät.

E. Poliittiset ja sääntelyyn liittyvät tahot

Poliitikot ja päättäjät:

Alueelliset ja kansalliset päättäjät, jotka vaikuttavat hankkeen hyväksyntään ja toteutumiseen.

Lainsäätäjät ja sääntelyviranomaiset:

Energia- ja ympäristölainsäädäntöön liittyvät päätökset.

EU:n toimepiteet:

Mahdolliset EU-rahoitukset ja sääntelyn noudattaminen, kuten EU:n ilmasto- ja ympäristödirektiivit.

F. Teknologiset toimijat

Tutkimuslaitokset ja yliopistot:

Tekninen ja tieteellinen tuki (esim. energiateknologiat ja ympäristövaikutukset).

Innovaatioyritykset:

Kehittävät pumppuvoimaloihin liittyviä uusia teknologioita.

G. Media ja kansalaisjärjestöt

Media:

Tiedottaminen hankkeesta ja sen vaikutuksista.

Kansalaisjärjestöt:

Hankkeen eettisten, sosiaalisten ja ympäristöllisten vaikutusten valvonta.

H. Energiankäyttäjät ja hyötyjät

Kotitaloudet ja teollisuus:

Energian luotettavuuden ja hintojen mahdollinen madaltuminen.

Kaupunkien ja teollisuuden energiaverkot:

Energian varastointikykyjen hyödyntäminen tasapainottamaan kysyntää ja tarjontaa

3. Aikataulu ja toteutussuunnitelma sekä arviointi

Ennen hankkeen alkua: Ennakkotieto laaditusta osallisuus- ja viestintäsuunnitelmasta, tiedotus sidosryhmille ja kohderyhmille

Hankkeen aikana: Säännöllinen tiedottaminen ja osallistumismahdollisuuksien tarjoaminen.

Hankkeen jälkeen: Tulosten raportointi ja palautteen kerääminen.

Osallistumisen seuranta: Kuinka moni osallistui ja mihin?

Viestinnän tehokkuus: Tavoittivatko viestit eri kohderyhmät?

Palautte ja oppiminen: Kerätään palautetta sidos- ja kohderyhmiltä ja hyödynnetään jatkotoiminnassa

4. Resurssit ja vastuunjako

Määriteltävät osallistamisen ja viestinnän toteutuksesta vastaavat tahot.

Vastuuhenkilöt: Kuka vastaa viestinnästä, kuka/ketkä fasilitoivat osallistumista eri tapahtumissa ja tilaisuuksia

- Kaupunginjohtaja ja/tai nimetty varahenkilö + elinvoimajohtaja
- Viestinnän ja markkinoinnin sisällön tuottaja ja/tai nimetty varahenkilö
- Projektipäällikkö
- Maankäyttöpäällikkö
- Tietohallintovastaava
- Muut nimetyt toimijat

Resurssit: Mikä on tähän tarkoitukseen käytettävissä oleva budjetti, työvoima ja teknologia
=> Hallintopalvelujen budjetista korvamerkitään tietty resurssi

5. Riskienhallinta

Väärinymmärrykset tai tahallinen disinformaation levittäminen:

Selkeä viestintä ja avoimuus ehkäisevät niitä.

Osallistumisen vähäisyys: Lisätään osallistumista aktiivinen viestinnällä ja kannustuksella

Negatiivinen palaute: Avoin ja rakentava suhtautuminen kritiikkiin vahvistaa luottamusta.

6. Osallistamisen viestintä

Osallistamisen viestinnän keinot ja menetelmät

- Verkkokyselyt mielipiteiden ja eri näkökulmien saamiseksi
- Infot, keskustelutilaisuudet ja avoimet kuulemistilaisuudet
- Digitaaliset osallistumisalustat kuten palautekanavat ja sosiaalisen median kampanjat.
- Avoimet kuulemistilaisuudet
- Muut mahdolliset

Viestintäkanavat

Digitaaliset kanavat: Kemijärvi.fi verkkosivusto ja Kemijärven kaupungin viralliset Facebook sivut.

Perinteiset kanavat: Printtimedia, ilmoitustaulut ja tiedotteet.

Henkilökohtainen viestintä: Nimettyjen työryhmien palaverit, tapaamiset ja puheenvuorot eri

tilaisuuksissa

Visuaaliset ja vuorovaikutteiset sisällöt: Infografiikat ja videot

Toiminnassa tulee huomioida eri kohderyhmät, tarjota konkreettisia osallistumismahdollisuuksia, käyttää tehokkaita viestintäkanavia ja varmistaa toimenpiteiden oikea-aikaisuus ja vaikuttavuus. Suunnitelman tavoitteena on rakentaa luottamusta, ja tietoa päätöksentekoon.

Pumppuvoimalahankkeen sidosryhmät ovat tahoja, joilla on suora tai epäsuora vaikutus hankkeen toteutukseen tai jotka ovat sen vaikutusten alaisia. Sidoryhmät voivat olla taloudellisia, yhteisöllisiä, teknisiä, ympäristöllisiä tai poliittisia toimijoita.

7. Kokonaisuuden vaiheistus (vaiheita toteutetaan tilanteen mukaan)

Vaihe 1

- 1. Ennakkoviestintä**
  - Tiedotetaan sidosryhmille hankkeiden tarkoituksesta ja tavoitteista.
  - Julkaistaan perustiedot hankkeista kemijarvi.fi -sivustolla, somekanavissa ja tiedotteissa
- 2. Ensimmäiset osallistamistoimenpiteet**
  - Järjestetään info/keskustelutilaisuudet, joissa kartoitetaan sidosryhmien näkemyksiä ja huolenaiheita.
  - Avataan verkkokysely tai palautekanava.
- 3. Ympäristövaikutusten arvioinnin osallistaminen**
  - Kootaan sidosryhmien palautetta ympäristövaikutusten arviointia varten.
- 4. Keskeisten sidosryhmien tapaamiset**
  - Käydään yksityiskohtaisia keskusteluja avaintoimijoiden (kuten paikallishallinnon ja ympäristöjärjestöjen) kanssa.

Vaihe 2

- 1. Tulosten raportointi**
  - Raportoidaan toimijaryhmille kuulemisten tulokset ja kerrotaan, miten palautteet on huomioitu.
- 2. Tiedottaminen jatkosuunnitelmista**
  - Julkistetaan tarkennetut suunnitelmat ja hankkeen etenemisaikataulu.
- 3. Kohdennetut osallistamistoimet**
  - Järjestetään erityisiä tilaisuuksia, kuten kyläkokouksia tai infotilaisuuksia, paikallisille yhteisöille.

- Suunnitellaan lisätapaamisia keskeisten sidosryhmien kanssa.

Vaihe 3

- 1. Säännöllinen viestintä**
  - Päivitetään tietoja hankkeiden etenemisestä esimerkiksi verkkosivuilla, uutiskirjeissä ja paikallisessa mediassa.
- 2. Palautteen keruu**
  - Avataan jatkuva palautejärjestelmä (esim. sähköinen palautekanava) ja kannustetaan sidosryhmiä kertomaan näkemyksensä toteutusvaiheen aikana.
- 3. Vuorovaikutteiset tilaisuudet**
  - Järjestetään säännöllisiä tapaamisia ja työpajoja, joissa seurataan hankkeen vaikutuksia.
- 4. Ratkaisuja huolenaiheisiin**
  - Reagoidaan sidosryhmien huoliin nopeasti ja avoimesti.

Vaihe 4

- 1. Tulosten raportointi**
  - Julkistetaan hankkeen tulokset ja sidosryhmien osallistamisen vaikutukset lopputulokseen.
- 2. Vaikutusten arviointi**
  - Arvioidaan hankkeen ympäristö-, talous- ja yhteiskuntavaikutukset sidosryhmien kanssa.
- 3. Jatkotoimenpiteet**
  - Suunnitellaan jatkoviestintä, kuten huolto- ja ylläpitosuunnitelmat tai uuden hankkeen mahdollisuudet.
- 4. Kiitokset ja palautteen keruu**
  - Kiitetään sidosryhmiä osallistumisesta ja kerätään palautetta osallistamisprosessin parantamiseksi.

7. Aikataulukutus 2025

Helmikuu Osallistamissuunnitelman laadinta ja hyväksyntä

Kevät 2. avoin info -ja keskustelutilaisuus, striimaus ja tallenteen jakaminen
(etukäteisviestintä)

Toukokuu Asukastiedotus, ajankohtainen (nettisivusto ja sosiaalinen media)

Syyskuu 3. info- ja keskustelutilaisuus

Marraskuu Asukastiedotus, ajankohtainen

Rinnalla työryhmien työskentely. Ohjausryhmäkokousten jälkeen lyhyt tiedottaminen: nettisivusto, sosiaalinen media ja Kotilapin toimitus

Hyvä aikataulu on joustava, jotta sidosryhmien palautteeseen ja mahdollisiin viivästyksiin voidaan reagoida. Toimiva aikataulu varmistaa osallistamisen oikea-aikaisuuden ja luottamuksen rakentamisen kaikkien sidosryhmien kanssa.

Vuoden 2026 toimenpiteet täsmentyvät vuoden 2025 aikana.